

RTS 26:19

Sähköpostitse Rakennustietosäätiölle

LAUSUNTO RT-OHJEKORTTIEHDOTUKSESTA RTS 26:19 ENERGIAPAALUKENTÄN SUUNNITTELU JA MITOITUS

Vesilaitosyhdistys on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö. Jäseninämmä on noin 300 vesihuoltolaitosta kattaen noin 90 % maamme vesihuollosta. Vesilaitosyhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua RT-ohjekorttiehdotuksesta RTS 26:19 Energiapaalukentän suunnittelu ja mitoitus.

Pidämme ohjetta laadukkaana. Ohjeessa käsitellään kattavasti energiapaalujärjestelmien toimintaa, maaperäolosuhteiden merkitystä, mallinnusta, suunnittelua sekä järjestelmien riskienhallintaa. Ohjeessa tunnistetaan pohjavesialueiden merkitys, vesilain mukainen luvantarve, pohjavesivirtausten vaikutus järjestelmän toimintaan sekä lämmönsiirtonesteisiin liittyvät ympäristöriskit.

Vesilaitosyhdistyksen näkökulmasta ohjeessa olisi kuitenkin hyvä tuoda esiin **vedenhankinnan, pohjaveden suojelun ja seurannan sekä vesihuollon infrastruktuurin** huomioon ottamista. Energiapaaluratkaisuja toteutetaan usein kaupunkialueilla sekä paikoin myös pohjavesialueilla tai niiden läheisyydessä, jolloin hankkeilla voi olla vaikutuksia vesihuoltoon.

POHJAVESIEN SUOJELUN JA VESIHUOLLON HUOMIOON OTTAMINEN

Ohjeessa todetaan tarve selvittää vesilain mukaisen luvan tarve sekä arvioida mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ensisijaisesti ympäristöriskien näkökulmasta (luku 2). Tässä yhteydessä olisi tärkeää tuoda esiin myös **vedenhankinnan näkökulma**, sillä pohjavesialueet voivat olla yhdyskuntien nykyisiä tai mahdollisesti tulevia raakavesivaroja. Vesilaitosyhdistys ehdottaa, että ohjeessa tuodaan esiin energiapaalujärjestelmän suunnittelussa selvitettäväksi kohteen sijainti suhteessa vedenhankinnan kannalta tärkeisiin ja vedenhankintaan soveltuviin pohjavesialueisiin, vedenottamoihin, tekopohjavesilaitoksiin sekä niiden suoja-alueisiin.

Energiapaalujärjestelmät voivat sijoittua lähelle **vesihuollon infrastruktuuria**, kuten vesijohtoja, viemäreitä, pumppaamoita tai vedenottamoihin liittyviä rakenteita. Koska vesihuolto on yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittistä infrastruktuuria, olisi perusteltua tuoda ohjeessa esiin alueella sijaitsevat vesihuollon rakenteet ja arvioida rakentamisen sekä käytön mahdolliset vaikutukset niihin (luku 6).

Riskienhallintaa koskevassa luvussa käsitellään pääosin teknisiä riskejä. Vesilaitosyhdistyksen näkemyksen mukaan riskitaulukkoon olisi hyvä lisätä erillinen tarkastelu **pohjavedessä tapahtuvien muutosten riskeistä** sekä niihin liittyvistä hallintakeinoista (luku 6.5). Näihin voisivat kuulua esimerkiksi pohjavesialueilla toteutettava käytönaikainen seuranta, kuten pohjaveden lämpötilan, laadun ja pinnankorkeuden seuranta. Ohjeessa todetaan, että suunnitteluvaiheessa selvitetään alueen **pohjavesivirtaukset** osana energiapaalukentän suunnittelua ja mitoitusta (luvut 4.3 ja 6.1). Koska pohjavesivirtaukset voivat esimerkiksi kuljettaa mahdollisia haitta-aineita energiapaalukentän välitöntä vaikutusalueetta laajemmalle,

olisi perusteltua todeta, että tarvittaessa myös pohjavesivirtausten mahdollisia muutoksia seurataan **rakentamisen ja käyttöönoton jälkeen** osana riskienhallintaa ja sen varmistamista, ettei hankkeella ole haitallisia vaikutuksia alueen pohjavesiolosuhteisiin.

Vesilaitosyhdistyksen keskeiset muutosehdotukset on koottu **taulukkoon 1**.

Taulukko 1. Vesilaitosyhdistyksen muutosehdotukset.

Ohjeen kohta	Ehdotettu muutos	Perustelu
Luku 2	Lisätään vedenhankintaa varten tärkeät ja vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet, vedenottamot, tekopohjavesilaitokset ja niiden suoja-alueet suunnittelussa huomioitaviksi kohteiksi	Vaikutukset voivat kohdistua vedenhankintaan
Luku 6	Lisätään vesihuoltoverkostojen ja vesihuollon rakenteiden huomioon ottaminen suunnittelussa	Järjestelmien yhteensovittaminen ja kriittisen infrastruktuurin suojaaminen
Luku 6.5	Lisätään erillinen riski pohjaveden ja virtausolosuhteiden muutoksista sekä hallintakeinot	Pohjaveden ja vedenhankinnan suojelu
Luku 6.5	Lisätään käytönaikaisen seurannan tarkastelu pitkällä aikavälillä	Vaikutusten todentaminen ja riskienhallinta

Reetta Stjerna
talousvesiasiantuntija
+358505908653
reetta.stjerna@vvy.fi